

YHTEENVETO LUOSTON KYLÄTAPAAMISESTA

AIKA: 25.10.2022 klo 17 -19:30

PAIKKA: Luoston Loso, Ellitsantie 3

LÄSNÄ: 31 henkilöä (erillinen osallistuja luettelo)

1. TILAISUUDEN AVAUS

Tilaisuuden avasi Luoston Klubi ry:n varapuheenjohtaja Mauri Isokääntä, joka toivotti läsnäolleet ja vieraat tervetulleeksi. Samalla hän esitteli tilaisuuden ”kutsuvieraat” kunnanjohtaja Jari Rantapelkosen, VTKL:n korjausneuvoja Ari Viippolan ja Yhdessä ikääntyen, hyvinvointia edistävä asuminen Sodankylässä hankkeen projektipäällikö (Luoston Klubi ry:n pj) Anitta Mikkolan. Myöhemmin paikalle tuli myös paikallislehti Sompion toimittaja Tarja Karjalainen.

2. KUNNANJOHTAJA JARI RANTAPELKOSEN PUHEENVUORO

Puheenvuoronsa aluksi kunnanjohtaja korosti sitä, että nykyaikainen kunnan johtaminen edellyttää kuntalaisten kuulemista ja osallistamista ja siksi hän oli erinomaisen tyytyväinen siitä, että paikalla oli niin runsas joukko Luostolaisia. Kunnanjohtaja kertoi myös taustoistaan ja työurastaan, joka oli johdattanut hänet Sodankylän kunnanjohtajaksi. Hän kertoi tulleen hyvin vastaanotetuksi ja hänelle on muodostunut lyhyen kokemuksen perusteella käsitys siitä, että Sodankylän tulevaisuus seisoo useamman jalan varassa:

- kaivostoiminta
- matkailu
- tieteellinen toiminta (Tähtelä)
- JPR

Matkailun kehittämiseksi on valmistunut Master Plan -suunnitelma. Suunnitelmassa nostetaan esille kolme kehitettävää aluetta: Kaksilautanen, kuntakeskus ja Luosto. Luoston vahvuus on matkailun tutkimuksen perusteella kansallispuisto. Kansallispuistot kiinnostavat nykyaikaista matkailijaa.

Kunnalla on hänen mukaansa kehittäjän rooli ja sitä tehtävää kunta hoitaa mm. maankäytön suunnittelulla. Luostolle on kaavoitettu 30 tonttia Kantapäävaaraan. Kaava on laadittu siten, että tonteille voidaan rakentaa sekä pysyvään asumiseen että vapaa-ajan asumiseen tarkoitettuja rakennuksia.

Kunnanjohtaja oli kiinnostunut kuulemaan, millaisena luostolaisten mielestä on Luoston profiili ja miten Luoston saavutettavuutta voitaisiin kehittää.

3. VANHUSTYÖN KESKUSLIITON KORJAUSNEUVOJAN ARI VIIPPOLAN PUHEENVUORO

Vanhustyön keskusliiton korjausneuvonta on ilmaista, mikäli taloudessa asuu vähintään yksi yli 65-vuotias. Vanhustyönkeskusliitolla on koko maan kattava korjausneuvojen verkosto. Ari Viippola on Lapin alueen korjausneuvoja.

Korjausneuvoja tekee kotikäyntejä ja hänellä on mahdollista laatia luonnoksia pienimuotoisista korjaustoimenpiteistä (mm. pesutilojen esteettömyys). Korjausneuvoja antaa tietoa ja auttaa myös avustusten hakemisessa. Hän esitteli myös asumisen turvallisuuden parantamiseksi olevia

apuvälineitä (mm. liesivahti ja palovaroitin, jonka pariston vaihtamisen ei edellytä korkealle kiipeämistä).

Lisätietoja VTKL:n korjausneuvonnasta löytyy sivustolta www.vtkl/korjausneuvonta.

4. YLÖS KIRJATTUJA OSALLISTUJIEN AJATUKSI JA IDEOITA:

Mikä Luostosta tekee mukavan asua ja viettää aikaa?

- Luostolle on suhteellisen helppo tulla, vaikka julkisen liikenteen yhteyksissä onkin parannettavaa
- Sodankylässä on hyvät ja joustavat palvelut
- luonnon läheisyys, marjamaat, tammukkapurot, hiihto/vaellusmahdollisuudet ovat hyvät
- maastopyöräilyä on kehitetty mm. Pyhän ja Luoston välinen sorastettu reitti ja Luostolla on muitakin maastopyöräilyyn soveltuvia reittejä
- Sodankylästä saa hyvät palvelut ja nopeasti
- puhdas luonto ja ilma
- kansainvälisyys
- turvallisuus

Oletko ns. monikuntalainen, miksi valitsit Luoston etkä jotain muuta tunturikohdetta?

Kirjaajan kommentti: monikuntalaisuus kiinnosti ja useampi olisi ollut valmis olemaan osan vuotta Sodankylän kuntalainen, jos lainsäädäntö sen mahdollistaisi

- tutustuttiin etukäteen useampiin tunturikohteisiin ja ns. hulinapaikat eivät kiinnostaneet
- Luosto on aivan erityinen ja luonto on tärkeä arvo
- sattuma oli tuonut Luostolle

Miten Luostoa tulisi kehittää, jotta siellä viihtyisi vielä paremmin; uusia ideoita ja ajatuksia kehittämisen tueksi?

- julkisen liikenteen kehittäminen
- julkinen liikenne/palvelukyyti Luosto – Sodankylä edes 1 x 1 – 2 viikossa
- julkiset yhteydet paremmiksi
- bussiyhteys edes kokeiluun Luostolta Sodankylään
- polttoainejakelu
- polttoainehuolto kuntoon Luostolle (voiko kunta vaikuttaa/avustaa)
- pankkiautomaatti
- Alko
- Luostolle kokoontumispaikka (senioritalo), esteetön tapaamispaikka ikääntyville, paikka jossa voisi harrastaa
- kevyenliikenteen väylä 4-tielle Sodankylään (pyöräily kasvussa!)
- kehittämisen avuksi aktiivinen hankerahoituksen hyödyntäminen
 - o kirjallinen suunnitelma pitkällä tähtäimellä Luoston kehittämiseksi
 - o pienten askelten politiikka/pienet asiat kuntoon/polttoainejakelu
 - o reitistöt ja saatavuus
 - o palveluiden monipuolistaminen
 - linja-auto -asiointibussi

- toiminnan kehittäminen ympärivuotiseksi
- uusia innovaatioita Luostolle
- joulumaa lapsiperheille
- syytä olisi selvittää vakituisen asumisen mahdollisuus myös Kantaluostolla
- erityisesti uusia vakituisia työkäisiä aikuisia ja lapsiperheitä tulisi saada Luostolle (Ahmakaarten päiväkodin toimintakin on lakkautettu)
- vapaiden omistus- ja vuokra-asuntojen puute ovat haaste halukkaille muuttajille; erityisesti hotellit haalivat asunnoiksi myös vapaa-ajan asuntoja työntekijöilleen
- tulisi tiedottaa enemmän siitä, että vapaa-ajan asunnot on mahdollista muuttaa pysyvään asumiskäyttöön, myös uusista Kantapäävaaraan tonteista tulisi aktiivisesti tiedottaa
- Luostolle virallinen ulko -matonpesupaikka
- avantouintipaikka Luostolle
- toiveena helppokulkuinen ”mummolatu” jängälle ja ulkokuntosali esim. lasten leikkipuiston viereen
- ”Luoston loman” tykkyvalaistus (kirjaajan lisäys: tarkoitettiin ilmeisesti sitä, että lähestyttäessä Luostoa valaistaisiin mm. tykkylumipuita, jotka näkyvät tielle)
- kiertoliittymän toteuttaminen ja siihen jokin taideteos (esim. ”ametistivuori”, joka valaistu sisältä päin)
- ränsistyneiden ja kaatuneiden viittojen ja opasteiden yhtenäistäminen/poistaminen (antaa hoitamattoman kuvan alueesta)
- Kitisen rannassa olevan sataman kunnossapitäminen,
 - suosittu luostolaisten pistäytymispaikka (onkimista, makkaran paistoa ja veneilyä)
 - satunnaiset matkailijat enenevässä määrin ”leiriytyvät”
 - ohjelmalveluyrittäjät tuovat ryhmiä
 - satamassa on myös ”molokit” ja viihtyvyyden vuoksi ne tulisi kesällä tyhjentää useammin.
 - kirjaajan lisäys: satamasta vastaa Sodankylän kunta, kunnan vastuullinen viranhaltija ja Luoston Klubi ry:n edustaja tekevät satamaan katselmuksen, jonka yhteydessä sovitaan toimintatavoista sataman viihtyisyyden parantamiseksi
- lisää pienimuotisia tilaisuuksia esim. paikallisia laulajia, soittajia, lapsikuoroja jne
- kaikista palveluista kootusti reaaliaikaisesti tietoa nettiin: www.luosto.fi -sivustolle
- toiveena, että kaikki ruokapaikat eivät sulkisi yhtä aikaa oviaan (vuorotellen?)

Miten Luostolla aikaa viettävät ovat varautuneet ikääntymiseensä ja sen tuomiin haasteisiin suhteessa Luostolla olemiseen?

- useampi totesi, että ”vanhuutta varten” on varattuna asunto palvelujen läheisyydestä (mm. Rovaniemeltä tai jostain muusta henkilölle soveltuvasta kaupungista)
- Luoston ”tervehdyttävillä” liikkumisen ja olemisen mahdollisuuksilla koettiin/toivottiin olevan toimintakykyä edistävä vaikutus niin, että mahdollisimman pitkään olisi mahdollista nauttia näistä olosuhteista
- muistutettiin myös siitä, mitä korjausneuvoja nosti esille esim. pesutilojen ja rakennusten sisääntulojen esteettömyydestä niin, että huonommin liikkuvanakin voisi ”mökkiään” edelleen käyttää

5. TILAISUUDEN PÄÄTTÄMINEN

Yhdessä ikääntyen, hyvinvointia edistävä asuminen Sodankylässä -hankkeen projektipäällikkö Anitta Mikkola esitteli hankkeen tuotokset, jotka olivat mm:

- ikääntyneiden palveluopas, jota oli tilaisuudessa jaettavana muutama kappale, palveluoppaita löytyy lisää Luoston kaupalta, tai nettiversiona Sodankylän kunnan sivuilta ikäihmisten palvelujen kohdalta
- Sodankylän vanhustenkotiyhdistyksen rakennusten siirtäminen kunnan omistukseen 1.1.2022 alkaen ja mm. Kylälaakson rivitalojen uudistamissuunnitelma
- Kylälaakson alueen maankäyttöön ikääntyneiden tarpeet huomioiva yleissuunnitelma on valmistunut ja kunnanhallitus on päättänyt, että alueen kaavaa lähdetään vaiheittain uudistamaan laaditun suunnitelman pohjalta
- Sodankylän haasteena on, että paikkakunnalla on korkea kattavuus yli 75-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoivan osalta. Hanke on tukenut pitkän tähtäimen ja valtuustokauden suunnitelmien laadinnassa. Suunnitelmien tavoitteena on saada ympärivuorokautisen hoivaa kevyempiä asumisen vaihtoehtoja Sodankylään.

Projektipäällikkö kertoi myös, että Luoston tilaisuudesta laaditaan yhteenveto, joka tulee aikanaan tiedoksi Luostolaisille ja kunnan asianomaisille tahoille. Osallistujien ajatuksia Luoston kehittämisestä tullaan hyödyntämään kunnan aluetta koskevien suunnitelmien laadinnassa. Paikallislehti Sompioon tulee myös juttu tilaisuudesta.

Luoston Klubi ry:n puheenjohtaja Anitta Mikkola kiitti paikalla olleita ja päätti tilaisuuden klo 19:30.

Yhteenvedon kirjasi

Anitta Mikkola
projektipäällikkö

Sodankylä
Lapin tähtikunta

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment